

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

22-12-2003

č.j. 24054

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobkyně **Občanské iniciativy pro ochranu životního prostředí**, se sídlem Česká 66, České Budějovice, zastoupené JUDr. Vladimírem Papežem, advokátem, se sídlem J. Š. Baara 80, České Budějovice, proti žalovanému **Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost**, se sídlem Senovážné náměstí 9, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné společnosti **ČEZ, a. s.**, se sídlem Temelín, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 7. 11. 2000, č. j. 15 100/2.1/00,

takto:

I. Rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost ze dne 7. 11. 2000, č. j. 15 100/2.1/00, je **nicotné**.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni, k rukám jejího právního zástupce JUDr. Vladimíra Papeže, **náklady řízení v částce 4225 Kč** do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobkyně podala dne 12. 7. 2000 Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost žádost o poskytnutí informací, týkajících se Jaderné elektrárny Temelín, a to na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Státním úřadem pro jadernou bezpečnost bylo žalobkyni doručeno dne 15. 8. 2000 nejprve elektronickou poštou a posléze dne 23. 8. 2000 poštou jako originál rozhodnutí č. j. 11 544/3/2000, kterým Státní úřad pro jadernou bezpečnost odmítl poskytnout požadované informace, a to s ohledem na § 12 odst. 2 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, který stanoví povinnost kontrolních

23. 12. 2003

pracovníků zachovávat mlčenlivost ohledně skutečností, o kterých se v souvislosti s výkonem kontroly dověděli. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně rozklad dne 18. 8. 2000 a dne 28. 8. 2000, který směřoval proti odmítnutí žádosti o poskytnutí informací a kterým žalobkyně dále požadovala přerušení správního řízení za účelem zahájení řízení o předběžné otázce, jejímž předmětem bude otázka zbavení mlčenlivosti pracovníků, kteří prováděli kontroly v Jaderné elektrárně Temelín, vedoucím kontrolního orgánu, a to s ohledem na veřejný zájem. Předsdkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost měla o rozkladu rozhodnout do 16. 9. 2000, v této lhůtě o rozkladu rozhodnuto nebylo, za den doručení tohoto rozhodnutí se proto považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení rozkladu, tj. den 17. 9. 2000. Ve smyslu § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. vznikla tedy fikce negativního rozhodnutí. Z toho důvodu podala žalobkyně dne 19. 10. 2000 žalobu na přezkum fikce negativního rozhodnutí o rozkladu, a to k Vrchnímu soudu v Praze jako soudu příslušnému tuto žalobu projednat. Dne 16. 11. 2000 nicméně žalobkyně obdržela rozhodnutí předsdkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. j. 15 100/2.1/00, kterým rozhodla o rozkladu ze dne 18. 8. 2000, resp. ze dne 29. 8. 2000. Toto rozhodnutí, jelikož je vydáno již po zákonem stanovené lhůtě pro jeho vydání a jelikož zákon č. 106/1999 Sb. ve svém § 16 odst. 3 pamatuje i na nečinnost orgánu, se kterou spojuje účinky negativního rozhodnutí, je však podle názoru žalobkyně nulitním aktem, kde je nedostatek právního podkladu. Žalobkyně dále uvedla, že žaloba, kterou podává, je proto žalobou toliko z opatrnosti, neboť případné riziko, kdyby nepodala tuto žalobu s tím, že nulitní akt nepovažuje vůbec za správní akt, a proto se jím nezabývá a tento akt by přesto byl považován za správný, by nesla sama. Žalobkyně proto považuje za nutné podat tuto žalobu a domáhat se jí zrušení napadeného rozhodnutí, a to proto, že tímto rozhodnutím je zkrácena na svých právech.

V další části žaloby se žalobkyně vyjádřila i k obsahové stránce rozhodnutí předsdkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost ze dne 7. 11. 2000 a navrhla, aby toto rozhodnutí jakož i všechna jemu předcházející rozhodnutí, byla zrušena.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že rozklad žalobkyně do věcného rozhodnutí byl žalovanému doručen dne 21. 8. 2000, kdy byl předán poradnímu orgánu - Rozkladové komisi SÚJB. Ta se však usnesla na závěru, že posouzení napadeného rozhodnutí přísluší výlučně do pravomoci předsdkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, neboť zákon č. 106/1999 Sb. se výslovně nezmiňuje o „ustanovení zvláštní komise“ a tudíž by neměly být otázky spojené s poskytováním informací projednávány v této komisi. Tento závěr obdržela předsdkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost dne 31. 10. 2000 a dne 7. 11. 2000 vydala své vlastní rozhodnutí o rozkladu pod č. j. 15 100/2.1/00. Dále žalovaný poukazuje na to, že zváží-li se možnost přerušení běhu lhůty předáním předmětného podání žalobkyně rozkladové komisi, která precedentně rozhodla o své nepřislusnosti až do své zprávy doručené žalované 31. 10. 2000, bylo by nasnadě dodržení patnáctidenní lhůty, pokud by bylo sledované rozhodnutí o rozkladu odesláno ihned. Nicméně nedodržení procesní lhůty nelze podle žalovaného spojovat s nulitou právního aktu. V našem právním řádu se o nulitní akt jedná zejména v případě vady kompetenční, absolutního nedostatku formy, absolutního omylu v osobě adresáta, požadavku plnění fakticky nemožného, neurčitosti či nesmyslnosti a neexistence vůle. Žádnou s těchto vlastností nulitního aktu v napadeném rozhodnutí

žalovaný neshledává, proto se neztotožňuje s návrhem žalobkyně zrušit toto rozhodnutí z důvodu nulity, když navíc, v předchozí své žalobě ve věci fiktivního negativního rozhodnutí týkajícího se stejného problému, si žalobkyně stěžovala na nedostatek odůvodnění, čímž se cítila zkrácena na svých právech z důvodu nemožnosti konkrétní obrany. V této souvislosti se pak žalovanému snaha žalobkyně učinit z konkrétního rozhodnutí o rozkladu nulitní akt jeví jako nepochopitelná, násobeno faktem, že v petitu se žalobkyně domáhá i zrušení rozhodnutí o neposkytnutí informace č. j. 11 544/3/2000 vydaného v řádném termínu, jakož i všech jemu předcházejících rozhodnutí. Z tohoto pohledu se jeví podání žalobkyně jako zmatečné a nejasné.

V další části svého vyjádření žalovaný neshledává důvodnou námitku nezákonnosti obsahu rozhodnutí o rozkladu a navrhuje proto, aby žaloba byla zamítnuta.

V replice na toto vyjádření žalobkyně vyslovila přesvědčení o tom, že rozhodnutí o rozkladu vydané žalovaným dne 7. 11. 2000 je aktem nicotným. Toto své tvrzení žalobkyně odůvodnila ve správní žalobě a zde poukazuje na to, že pokud by byla možnost pozdějšího rozhodnutí připuštěna, nastala by ta situace, že by o jedné a téže věci, ohledně týchž subjektů, bylo rozhodnuto dvakrát, což je stav zcela nepochybně nežádoucí a v rozporu se zákonem. Žalobkyně se neztotožňuje s tvrzením žalovaného, že s pouhým nedodržením procesní patnáctidenní lhůty nelze spojovat nicotnost aktu, a to již z toho důvodu, že s marným uplynutím této procesní lhůty spojuje zákon závažné hmotněprávní účinky, a to fikci negativního rozhodnutí.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle § 132 zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním (dále též „s. ř. s.“), z Vrchního soudu v Praze. Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy dokončí řízení zahájená před těmito soudy. Podle § 130 s. ř. s. se neskončená řízení podle části páté občanského soudního řádu dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé s. ř. s., přičemž účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost včetně řízení, které mu předcházelo a zjistil, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost. Z tohoto důvodu a rovněž s přihlédnutím k tomu, že účastníci neprojeví svůj nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání, soud rozhodl o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 a § 76 odst. 3 s. ř. s.).

Ze správního spisu žalovaného vyplývá, že žalobkyně požádala Státní úřad pro jadernou bezpečnost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. (dále též „zákon“) podáním doručeným uvedenému úřadu dne 14. 7. 2000. Podle § 14 odst. 1 písm. c) zákona měl povinný subjekt poskytnout informaci do 15 dnů od přijetí podání, když v dané době se podle § 20 odst. 3 zákona lhůta pro poskytnutí informace prodlužovala na dvojnásobek. Státní úřad pro jadernou bezpečnost rozhodl dne 10. 8. 2000 (toto rozhodnutí bylo odesláno dne 14. 8. 2000) tak, že žalobkyni neposkytl blíže uvedené informace. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně rozklad, který byl do podatelny Státního úřadu pro jadernou bezpečnost doručen dne 21. 8. 2000 (žalobkyně podala rozklad již dne 9. 8. 2000

proti negativnímu fiktivnímu rozhodnutí, který však byl podán ještě před uplynutím lhůty pro poskytnutí informace). Podle § 16 odst. 3 zákona byl odvolací orgán povinen rozhodnout o rozkladu do 15 dnů od předložení rozkladu povinným subjektem. Předložením vedoucímu ústředního orgánu k rozhodnutí se rozumí den doručení podatelně tohoto ústředního orgánu, když vnitřní předpisy o způsobu předkládání pošty z hlediska zachování lhůty nejsou rozhodné. Lhůta k vyřízení rozkladu tedy počala běžet dne 22. 8. 2000 (§ 20 odst. 4 zákona, § 27 odst. 2 správního řádu) a skončila dnem 6. 9. 2000.

V této lhůtě nebylo o rozkladu rozhodnuto, proto podle § 16 odst. 3 zákona se má za to, že bylo vydáno rozhodnutí o zamítnutí rozkladu a o potvrzení napadeného rozhodnutí a za den doručení tohoto rozhodnutí II. stupně se podle téhož ustanovení zákona považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení rozkladu. Tímto dnem je den 10. 9. 2000.

Od tohoto dne je třeba počítat lhůtu k podání žaloby podle § 250b o. s. ř. ve znění účinném v době jejího podání. Takovouto žalobu žalobkyně podala dne 23. 10. 2000 u Vrchního soudu v Praze (nyní je věc projednávána Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 6 A 110/2000) a domáhá se jí zrušení fiktivního rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Uvedená předsedkyně pak dne 7. 11. 2000 vydala pod č. j. 15 100/2.1/00 rozhodnutí o rozkladu, kterým rozklad žalobkyně zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

Správní soudy již několikrát v publikovaných rozhodnutích vyložily, že také v řízení před správními orgány platí obecná zásada klasického procesu „ne bis in idem“; lze ji dovodit z principu materiální právní moci. Ten v sobě zahrnuje i nezměnitelnost rozhodnutí, tj. nenarušitelnost vzniklých, změněných nebo zaniklých hmotněprávních subjektivních oprávnění a povinností. To platí bez ohledu na to, zda procesní předpis zákaz dvojího projednání téže věci explicitně stanoví (jako např. pro oblast civilního procesu § 104 odst. 1 a § 159 odst. 3 o. s. ř.), nebo nikoli, přestože takový, třeba implicitní příkaz zákonodárce lze i z ustanovení § 59 odst. 2 správního řádu spolehlivě dovodit.

V rozsuzované věci jde o případ, kdy nerozhodnutím o rozkladu do 15 dnů od jeho předložení povinným subjektem se má za to, že bylo vydáno rozhodnutí, kterým byl rozklad zamítnut a napadené rozhodnutí potvrzeno (§ 16 odst. 3 zákona). Uvedené negativní fiktivní rozhodnutí má za následek, že věc je rozhodnutá (res iudicata), a řízení o ní je skončeno. S ohledem na zákaz dvojího projednání téže věci pak po právní moci negativního fiktivního rozhodnutí nemohla předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost znovu o rozkladu žalobkyně rozhodnout napadeným rozhodnutím. Pokud tak rozhodla, nastala v daném případě situace, že o jedné a téže věci ohledně týchž subjektů bylo rozhodnuto dvakrát, takže napadené rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost.

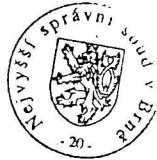
Z vyložených důvodů proto Nejvyšší správní soud vyslovil rozsudkem nicotnost rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost ze dne 7. 11. 2000 (§ 76 odst. 2 s. ř. s.).

Žalobkyně se v žalobě nicotnosti napadeného rozhodnutí dovolávala, lze proto vyjít z toho, že měla v řízení plný úspěch, a bylo jí proto přiznáno právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Náklady řízení žalobkyně představují soudní poplatek v částce 1000 Kč a odměnu advokáta za tři úkony právní pomoci po 1000 Kč za úkon s připočtením tří režijních paušálů po 75 Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/, § 11 odst. 1 písm. a/ b/ d/ a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Celkem tedy jde o částku 4225 Kč; kterou bylo žalovanému uloženo zaplatit v přiměřené lhůtě jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2003

Za správnost vyhotovení:
Eva Zemanová

JUDr. Bohuslav Hnízdl, v. r.
předseda senátu